

Nr 95

Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen (1969: 36) om telefonavlyssning vid förundersökning angående grovt narkotikabrott m. m.; given Stockholms slott den 19 mars 1971.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över justitieärenden, föreslå riksdagen att bifalla det förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,

enligt Dess nådiga beslut:

BERTIL

LENNART GEIJER

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att 1969 års lag om telefonavlyssning vid förundersökning angående grovt narkotikabrott m. m. erhåller fortsatt giltighet till utgången av juni 1972.

Förslag till

**Lag om fortsatt giltighet av lagen (1969: 36) om telefonavlyssning
vid förundersökning angående grovt narkotikabrott m. m.**

Härigenom förordnas, att lagen (1969: 36) om telefonavlyssning vid förundersökning angående grovt narkotikabrott m. m., vilken enligt lag (1970: 223) gäller till utgången av juni 1971, skall äga fortsatt giltighet till utgången av juni 1972.

Utdrag av protokollet över justitieärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 19 mars 1971.

Närvarande: statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASP-LING, SVEN-ERIK NILSSON, LUNDKVIST, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON, FELDT.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Geijer, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *fortsatt giltighet av lagen (1969: 36) om telefonavlyssning vid förundersökning angående grovt narkotikabrott m. m.* och anför.

Inledning

Åtgärder för samhällets bekämpande av den illegala narkotikahandlingen och av det tilltagande missbruket av narkotiska preparat har vidtagits på ett flertal områden. Ett led i dessa åtgärder utgör lagen (1969: 36) om telefonavlyssning vid förundersökning angående grovt narkotikabrott m. m. (telefonavlyssningslagen) (prop. 1969:5, 1LU 1969: 16, rskr 1969: 81). Lagen är tidsbegränsad och gäller efter förlängning år 1970 till utgången av juni 1971 (prop. 1970: 127, 1LU 1970: 46, rskr 1970: 266).

Rikspolisstyrelsen har i skrivelse den 11 februari 1971 till chefen för justitiedepartementet lämnat en redogörelse för tillämpningen av lagen under det gångna året och för det nuvarande läget inom den illegala narkotikahandlingen samt till Kungl. Maj:ts prövning överlämnat frågan om förlängning av telefonavlyssningslagen.

Efter remiss har yttranden över skrivelsen avgetts av justitiekanslern (JK), riksåklagaren (RÅ), Svea hovrätt, Stockholms tingsrätt, socialstyrelsen och Sveriges advokatsamfund.

Jag anhåller att nu få ta upp frågan om ytterligare förlängning av lagens giltighetstid.

Gällande ordning

Ingrepp i telefonhemligheten får företas endast i mycket begränsad utsträckning. Allmänna bestämmelser om telefonavlyssning finns i 27 kap. 16 § rättegångsbalken (RB). Enligt dessa bestämmelser får avhö-

rande av telefonsamtal medges endast när någon kan skäligen misstänkas för brott, för vilket inte är stadgat lindrigare straff än fängelse i två år. Sådant tillstånd får meddelas endast av rätten på yrkande av undersökningsledaren eller åklagaren. Som förutsättning gäller att åtgärden skall vara av synnerlig betydelse för utredningen. Beslutet får avse samtal till och från telefonapparat, som innehas av den misstänkte eller kan antas komma att begagnas av honom. Tillståndet skall meddelas att gälla viss tid, högst en vecka, från den dag då tillståndet delgavs telefonanstaltens föreståndare. Beträffande granskning av uppteckning som gjorts när samtal avlyssnats skall vad som föreskrivs i 27 kap. 12 § RB om undersökning och granskning av enskild handling äga tillämpning. Hänvisningen innebär bl. a. att uppteckningen inte får närmare undersökas av annan än rätten, undersökningsledaren eller åklagaren. Dock får sakkunnig eller annan som anlitas för eller hörs under utredningen granska uppteckningen efter anvisning av rätten, undersökningsledaren eller åklagaren. Av 27 kap. 16 § RB följer slutligen att, i den mån uppteckningen innehåller något som inte är av betydelse för utredningen, den skall efter granskningen omedelbart förstöras.

Bestämmelser om telefonavlyssning finns även i 5 § lagen (1952: 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål, vilken lag är tillämplig endast när fråga är om vissa brott mot rikets säkerhet m. m. Dessa bestämmelser bygger på RB:s bestämmelser i ämnet men går avsevärt längre än dessa. Lagen är tidsbegränsad. Dess giltighetstid har successivt förlängts, senast till utgången av juni 1972 (prop. 1970: 100, 1LU 1970: 46, rskr 1970: 266).

Telefonavlyssningslagen innebär att bestämmelserna i 27 kap. 16 § RB äger motsvarande tillämpning vid förundersökning angående grovt narkotikabrott eller grov varusmuggling, om smugglingen gällt narkotika som avses i narkotikaförordningen (1962: 704), trots att för brottet är stadgat lindrigare straff än fängelse i två år. Giltighetstiden för tillstånd till avlyssning får dock bestämmas till högst en månad från den dag då tillståndet delgavs telefonanstaltens föreståndare.

Vid telefonavlyssningslagens tillkomst uttalade föredragande departementschefen bl. a. följande. Telefonavlyssning utgör ett allvarligt ingrepp i den personliga integriteten och bör därför användas ytterligt restriktivt. Telefonavlyssning som ett medel för att skaffa bindande bevisning mot de grävsta profitörerna inom narkotikabranschen är emellertid inte oförenlig med denna inställning. Det är i praktiken inte fråga om någon stor grupp av misstänkta som skulle bli föremål för telefonavlyssning. Det rör sig om personer som misstänks för att ha gjort sig skyldiga till brott som i fråga om samhällsfarlighet och hänsynslöshet är jämförliga med andra brott beträffande vilka telefonavlyssning redan nu är tillåten. Den utbredning och förgrovning av narkotikabrottsligheten som skett och som motiverar en straffskärpning gör det också

angeläget att polisen får tillgång till sådana spaningsåtgärder att de grövsta brottslingarna kan avslöjas. Lagen bör göras tidsbegränsad så att riksdagen inom relativt kort tid får tillfälle att pröva dess verkningar.

Rikspolisstyrelsens framställning

Beträffande den hittillsvarande tillämpningen av telefonavlyssningslagen anför rikspolisstyrelsen att annan undersökningsledare än åklagare inte har gjort framställning om telefonavlyssning. För att i detalj följa tillämpningen av lagen och bevaka att tillämpningen blir restriktiv och likformig anmäls fortfarande samtliga ärenden om ifrågasatt telefonavlyssning för rikspolischefen innan föredragning sker för åklagare. Vidare har de parlamentariska ledamöterna i rikspolisstyrelsen fortlöpande informerats om utvecklingen av den grova narkotikabrottsligheten och tillämpningen av lagen.

Lagen har tillämpats efter samma principer och i stort sett i samma omfattning som tidigare. Under den nu aktuella redogörelseperioden — mars 1970—januari 1971 — har sammanlagt 20 förundersökningar handlagts, i vilka telefonavlyssning beviljats. I dessa förundersökningar har gången normalt varit att så starka misstankar om grovt narkotikabrott har uppkommit att framställning om telefonavlyssning bifallits. Efter fortsatta spaningar har kretsen av misstänkta utvidgats och — efter domstols prövning — ytterligare personer, som varit inblandade i samma ärende, blivit föremål för avlyssning. Under redogörelseperioden har därför i de 20 förundersökningarna tillhoppa 43 personer varit föremål för avlyssning. Av dessa kvarstod vid redogörelseperiodens början fyra från föregående period. Totalt har alltså domstol under nu aktuella period beviljat avlyssning i 39 fall, av vilka fyra fortfarande pågår.

Avlyssningstiderna har varierat i längd. Den längsta perioden har — efter domstolens förlängning av tillståndet — omfattat ca nio månader. Den kortaste perioden har sträckt sig över ungefär fjorton dagar. Genomsnittstiden ligger uppskattningsvis på två månader.

I 21 av de 39 under perioden avslutade fallen har avlyssningen lett till spaningsresultat som har haft helt avgörande betydelse för utredningen och som inte skulle ha kunnat uppnås ens med mycket stora och tidsödande spaningsinsatser. Dessa 21 fall har medfört fällande domar, beslut om sinnesundersökning och beslut om häktning avseende sammanlagt ca 60 personer. I fråga om ytterligare ett 20-tal personer pågår förundersökning.

Återstående 18 avslutade fall har lett till följande. I tre fall avstängdes telefonen under pågående avlyssningsperiod till följd av att avgiften inte erlagts. Misstankar om grovt narkotikabrott hade dock hunnit ve-

rifieras under avlyssningen. I likaledes tre fall upphörde abonnemanget på grund av bristande betalning innan avlyssningen kunde påbörjas. I ett fall greps vederbörande för stöld under avlyssningsperioden. Han var då på väg till utlandet för att köpa centralstimulantia. I ett fall togs vederbörande omhand för psykiatrisk vård under avlyssningsperioden. Misstankarna hade dock hunnit bli verifierade. Ett fall ledde till åtal men den åtalade frikändes. En medåtalad befanns dock skyldig. I sex fall bestyrktes misstankarna om grovt narkotikabrott. Inför domstol hållbar bevisning ansågs emellertid inte kunna förebringas varför avlyssningen upphörde utan att ärendena gick till åtal. I tre fall kunde de misstankar som låg till grund för tillståndet inte verifieras under avlyssningen varför denna avbröts efter cirka två månader. Dessa tre fall bör i själva verket betraktas som ett enda då orsaken till misstankarna var dessa tre personers gemensamma kontakt med en på kontinenten verksam storsmugglare av fenmetralin.

Utdömda straff i avlyssningsfallen har vanligtvis överstigit ett år. Strängaste straffet har varit internering i fyra år. En grov uppskattning ger vid handen att den genomsnittliga strafftiden torde ligga på omkring två års fängelse.

Stora kvantiteter illegal narkotika har smugglats och/eller sålts av dem som lagförts i de 21 fallen av avlyssning som lett till fällande dom etc. Så gott som uteslutande har det rört sig om centralstimulerande medel. Det är synnerligen svårt att ge en exakt siffra för de mängder det rör sig om men uppskattningsvis torde kvantiteterna uppgå till sammanlagt cirka 200 000 kapslar — mestadels fenmetralin — vilket skulle motsvara ungefär tre milj. tabletter. Med ett marknadspris av f. n. ungefär 75 kr. per kapsel skulle värdet av det smugglade och/eller sålda uppgå till cirka 15 milj. kr.

Rikspolisstyrelsen framhåller att lagen har tillämpats med synnerligen stor restriktivitet och endast i särskilt angelägna fall där mycket starka misstankar förelegat om illegal handel med narkotika i stor skala. Praktiskt taget all narkotika på den illegala marknaden i Sverige smugglas från utlandet. Telefonavlyssningen har använts för att dels avslöja smugglingen från utlandet till Sverige, dels stoppa storlangningen av narkotika inom landet.

Från att under 1968 ha varit spritt över så gott som hela landet synes missbruket av narkotika f. n. ha kunnat trängas tillbaka till Stockholms-, Göteborgs- och Skåne-regionerna. Landet utanför dessa områden är inte fritt från narkotika men de fall som förekommer måste betraktas som isolerade ströfall. Karaktären av landsomfattande epidemi har tills vidare kunnat hävas.

Såvitt gäller läget inom de nyssnämnda regionerna måste man skilja mellan missbruket av å ena sidan centralstimulantia och å andra sidan cannabis, LSD etc.

Importen av illegal centralstimulantia har uppenbarligen kunnat minskas i mycket stor utsträckning. Emellertid har efterfrågan på illegal narkotika inte gått ned i samma takt som tillgången utan är i allt väsentligt oförändrad. Detta i förening med den minskade tillgången har fått priserna på centralstimulerande medel att stiga kraftigt. Då polisen inledde sin samordnade aktion mot den illegala narkotikahandeln kostade en kapsel om 0,3 gram centralstimulantia ungefär 10 kr. F. n. är priset cirka 75 kr.

De höga priserna har medfört allvarliga konsekvenser. Narkomaner tvingas att begå flera eller grövre brott än tidigare för att skaffa pengar till inköp av narkotika. Rikspolisstyrelsen anser att detta i vart fall är en del av förklaringen till den oroande ökning av brottsligheten som noterats under det gångna året. De höga priserna medför vidare att det är mera lönande än tidigare att smuggla och handla med illegal narkotika. Trots att polisen lyckats slå sönder ett stort antal smugglingssyndikat är smugglingstrycket på Sverige fortfarande mycket kraftigt. De ökade vinstutsikterna uppväger uppenbarligen de ökade riskerna för avslöjande. Som exempel nämns att ett kilo fenmetralin i Italien kostar ungefär 100 kr. i inköp. "På gatan" i Stockholm är kilopriset idag cirka 200 000 kr.

Den rådande situationen är allvarlig. Den enda utvägen ur denna är enligt rikspolisstyrelsen en minskad efterfrågan genom ökade vårdinsatser samtidigt som polisen såvitt möjligt bibehåller sina insatser mot den illegala handeln på en oförändrad nivå. En ökning av resurserna för vård av narkomaner är alltså ofrånkomlig om narkotikaproblemet skall lösas på lång sikt.

Då det gäller situationen i fråga om cannabis etc. framhåller rikspolisstyrelsen följande. Under budgetåret 1969/70 uppgick antalet övertidstimmar inom polisen till drygt 2 milj. Av dessa föll cirka 125 000 på de narkotikabekämpande enheterna. Statsmakterna har föreskrivit att antalet övertidstimmar måste nedbringas. Vidare har tillkommit en lag som ytterligare begränsar övertidsuttaget. Detta har tvingat fram en sänkning av polisarbetets omfattning över hela linjen — alltså även inom de narkotikabekämpande enheterna. Då dessa inte har kunnat tillföras ökade resurser från andra enheter, har framförallt inom de centrala narkotikabekämpande enheterna måst tillgripas en prioritering även när det gäller inriktningen av resurserna. Det har därför inte varit möjligt att hejda spridningen av t. ex. hasch, framförallt i storstäderna. Risken för att missbruket återigen skall sprida sig över landet bedömer rikspolisstyrelsen som överhängande.

Den svenska polisens arbete att söka uppspåra och stoppa nyckelpersonerna i den illegala narkotikahandeln på Sverige försvåras i högsta grad av bristen på en enhetlig lagstiftning rörande de centralstimule-

rande medlen och bristen på samordning i stort av de polisiära insatserna i Europa mot den internationella narkotikahandeln.

Såvitt gäller en enhetlig lagstiftning pågår inom FN:s ram arbetet med ett internationellt protokoll rörande s. k. psykotropa substanser. Emellertid torde det dröja fyra till fem år innan detta protokoll får några verkningar för det praktiska arbetet. I avvaktan härpå har från svensk sida riktats diplomatiska framställningar till Västtyskland, Italien och Holland. Enligt uppgift kommer den tyska lagstiftningen att ändras i tillfredsställande riktning inom en snar framtid. Framställningarna till Italien och Holland har inte gett något som helst resultat. Det är ytterst väsentligt att den okontrollerade exporten i synnerhet från Italien stoppas snarast möjligt.

Det europeiska polissamarbetet mot narkotika äger rum inom ramen för Interpol. Detta tar sikte enbart på samverkan i isolerade ärenden och på ett rutinmässigt utbyte av informationer rörande misstänkta brottslingar, beslagtagna narkotikapartier etc. Vad som hittills saknats är en samordning i stort av polisens insatser mot den illegala narkotikatrafiken. Denna är idag så väl organiserad och dess olika grenar så sammanhängande med varandra att isolerade polisinsatser i enstaka fall gör föga nytta på lång sikt. Vad som krävs är en koordination över hela Europa av allt narkotikabekämpande arbete så att den illegala handeln kan angripas samtidigt i alla led — från odlingen/produktionen till detaljhandeln. Denna brist i samarbetet har av rikspolischefen vid upprepade tillfällen framhållits för Interpols generalsekreterare, som även har fått del av svenska synpunkter på den närmare uppbyggnaden av ett sådant samarbete. Detta förslag innebär i princip en samordning efter svenskt mönster av polisens narkotikabekämpande insatser till inriktning, rum och tid i Europa. Det svenska initiativet har resulterat i att generalsekreteraren i januari detta år lagt fram förslaget för övriga europeiska medlemsstater. Förslaget stöds av de andra nordiska länderna.

Enligt rikspolisstyrelsens bedömning är det med hänsyn till det allvarliga läget inom den illegala narkotikahanteringen inte möjligt att med enbart konventionella spaningsmetoder ens något så när behålla greppet över den grova brottsligheten. Med enbart vanliga spaningsmetoder skulle krävas insatser som varken kan åstadkommas inom ramen för tillgängliga resurser eller kan beräknas bli tillförda polisen utifrån. Ändock skulle man inte komma åt de ledande profitörerna. Under den gångna tiden har det blivit alltmera klart att den grova narkotikabrottsligheten styrs av välorganiserade smugglings- och distributionssyndikat, som tillämpar ytterst hänsynslösa metoder. Denna handel förorsakar ett stort mänskligt lidande. Därför talar allt för att i nuvarande läge fortfarande godta telefonavlyssning som ett hjälpmedel i spaningsarbetet.

Självfallet måste mot samhällets intresse av att komma till rätta med den grova narkotikabrottsligheten nogra vägas individens rätt till så stor integritet som möjligt. Det sätt på vilket telefonkontroll hittills använts kan inte enligt rikspolisstyrelsens mening anses ha obehörigen kränkt individens integritet.

Remissyttrandena

Samtliga remissinstanser har tillstyrkt förlängning av lagens giltighetstid.

JK intar samma principiella ståndpunkt som tidigare att telefonavlyssning som hjälpmedel vid utredning av brott utgör ett så allvarligt ingrepp i den enskildes rätt, att den endast bör få förekomma när det gäller att uppdaga allvarlig brottslighet som ej är åtkomlig med sedvanliga spaningsmetoder. Den narkotikabrottslighet som beskrivs i redogörelsen från rikspolisstyrelsen fyller enligt *JK* högt ställda anspråk på samhällsfarlighet och hänsynslöshet. Av redogörelsen får även anses framgå, att telefonavlyssning för närvarande knappast kan ersättas med vanliga spaningsmetoder. I redogörelsen uttalas, att den telefonavlyssning som hittills har förekommit inte kan anses ha obehörigen kränkt individens krav på integritet. *JK* har vid inspektioner hos rikspolisstyrelsen — därvid han särskilt underrättat sig om vilka åtgärder som vidtagits för att hindra obehörigt spridande av innehållet i avlyssnade telefonsamtal — fått uppfattningen att detta uttalande är riktigt.

RÅ uttalar att det saknas anledning anta att tvångsmedlet använts mindre restriktivt än tidigare. Av rikspolisstyrelsens skrivelse framgår, att narkotikabrottsligheten alltjämt har sådan utbredning att alla tillgängliga resurser i kampen mot den behövs och att tillgången till telefonavlyssning därvid är av väsentlig betydelse.

Svea hovrätt konstaterar att telefonavlyssning även under det senaste året utgjort ett värdefullt medel för bekämpande av den grova illegala narkotikahandlingen samt att några invändningar inte synes kunna riktas mot lagens tillämpning. Hovrätten anser att det av rikspolisstyrelsens redogörelse framgår att situationen i fråga om narkotikabekämpningen alltjämt är sådan, att polisen har starkt behov av att vid förundersökningar angående grova narkotikabrott fortfarande kunna använda telefonavlyssning som spaningsmetod. Hovrätten tillstyrker därför att giltighetstiden för lagen förlängs, förslagsvis till utgången av juni 1973. Även *Stockholms tingsrätt* framhåller att erfarenheterna av lagens tillämpning ytterligare visat den betydelse avlyssningen har för beivrande av den grova narkotikabrottsligheten.

Departementschefen

Som ett särskilt medel för att bekämpa den illegala narkotikahandlingen antog riksdagen 1969 telefonavlyssningslagen, som medger att telefonavlyssning används under förundersökning, när det finns skäligen misstanke mot någon för grovt narkotikabrott eller grov varusmuggling som avsett narkotika. Lagens giltighetstid har förlängts ett år och gäller nu till utgången av juni 1971.

Av den redogörelse som rikspolisstyrelsen nu har lämnat framgår, att lagen har tillämpats efter samma principer som under föregående år. Under tiden mars 1970— januari 1971 har domstol meddelat tillstånd till telefonavlyssning i 20 ärenden. Flera av dessa ärenden har rört mer än en person. Totalt under perioden har domstol beviljat avlyssning beträffande 39 personer. Genomsnittstiden för avlyssningen uppskattas till två månader. Avlyssningen har i 21 av 39 avslutade fall lett till spaningsresultat som har haft helt avgörande betydelse för utredningen och som inte skulle ha kunnat uppnås ens med mycket stora och tidsödande spaningsinsatser. Dessa 21 fall, som sammanlagt avser cirka 60 personer, har medfört fällande domar eller, i ärenden där huvudförhandling ännu inte har hållits, beslut om häktning och/eller sinnesundersökning. Av de återstående 18 avslutade fallen kunde i tre fall de misstankar som låg till grund för tillståndet till telefonavlyssning inte verifieras under avlyssningen varför denna har avbrutits. I några fall upphörde telefonabonnemanget innan avlyssningen kunde påbörjas. Övriga ärenden har lett till verifiering i någon form av de misstankar som legat till grund för domstolens beslut om avlyssning. I fråga om ytterligare ett tjugotal personer pågår förundersökning. Av redogörelsen framgår vidare att de 21 avslutade fallen avser en mängd narkotika av uppskattningsvis 200 000 kapslar, mestadels fenmetralin, motsvarande ungefär tre milj. tabletter med ett mycket betydande försäljningspris.

Missbruket av narkotika har f. n. enligt rikspolisstyrelsen kunnat begränsas till Stockholms-, Göteborgs- och Skåne-regionerna. Importen av illegal centralstimulantia har kunnat minskas i mycket stor utsträckning. En oförändrad efterfrågan tillsammans med den minskade tillgången har emellertid gjort att priserna på centralstimulerande medel stigit kraftigt. Narkomanerna begår flera eller grövre brott än tidigare för att skaffa pengar till inköp av narkotika. De höga priserna medför vidare att det är mera lönande än tidigare att smuggla och handla med illegal narkotika. Polisen har lyckats slå sönder ett stort antal smugglingssyndikat men smugglingstrycket på Sverige är fortfarande mycket kraftigt. Det har blivit alltmera klart att den grova narkotikabrottsligheten styrs av välorganiserade smugglings- och distributionssyndikat, som tillämpar ytterst hänsynslösa metoder.

När det gäller situationen beträffande cannabis och LSD framhåller rikspolisstyrelsen, att det inte varit möjligt att hejda spridningen i storstäderna. Risken för att missbruket återigen skall sprida sig över hela landet bedömer rikspolisstyrelsen som överhängande.

Enligt en av RÅ sammanställd statistik över domar i narkotikamål framgår att antalet personer dömda enligt narkotikastrafflagen under första halvåret 1970 var sammanlagt 1 012. Antalet personer dömda för grovt narkotikabrott var under samma tidsperiod 171. Det kan vidare nämnas, att 36 personer dömts för brott avseende mer än 10 000 tabletter centralstimulerande medel. För fem av dessa avsåg domen mer än en milj. tabletter.

Samtliga remissinstanser har tillstyrkt en förlängning av lagens giltighetstid.

Vad som anförts i rikspolisstyrelsens framställning och under remissbehandlingen visar enligt min mening att möjligheten till telefonavlyssning används restriktivt och med urskiljning och att tillämpningen står väl i överensstämmelse med vad som förutsatts vid lagens tillkomst.

Som rikspolisstyrelsen framhållit är det med hänsyn till det allvarliga läget inom den illegala narkotikahanteringen inte möjligt att med enbart konventionella spaningsmetoder kontrollera den grova brottsligheten. Effektiviteten i polisens ansträngningar att komma åt finansierarna och de största langarna får inte äventyras. Erfarenheterna visar att inte minst telefonavlyssningen bidragit till att en rad organiserade smugglings- och försäljningsligor kunnat avslöjas. Telefonavlyssningslagens giltighetstid bör därför förlängas. Giltighetstiden bör tills vidare bestämmas till utgången av juni 1972.

Under hänvisning till det anförda hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att antaga inom justitiedepartementet upprättat förslag till *lag om fortsatt giltighet av lagen (1969: 36) om telefonavlyssning vid förundersökning angående grovt narkotikabrott m. m.*

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

